

Central Park: het groene hart van Manhattan

Het wapen van de stad

Het stadswapen van New York dateert uit 1686, kort nadat de stad van Holland in Engels bezit was overgegaan.

Het opschrift luidt 'Sigillum Civitatis Novi Eboraci', wat zoveel betekent als 'Zegel van de stad New York'. Eboracus is de Romeinse naam voor York, de zetel van de hertog van York.

Links staat de Britse kolonist Dexter, rechts een oorspronkelijke bewoner van de Lenape-stam die de naam Sinister heeft gekregen. De twee moeten de eensgezindheid van kolonisten en oorspronkelijke bewoners symboliseren. Dexter heeft een dieplood in zijn hand en boven zijn schouder is een jakobsstaf te zien; beide zijn instrumenten uit de zeevaart. De 'indiaan' heeft een boog vast.

Op het oorspronkelijke wapen waren de wieken van een molen afgebeeld: een herinnering aan de Hollanders die hier vóór de Engelsen een kolonie stichtten. De bevers en de meelvaten staan symbool voor de twee belangrijkste inkomstenbronnen van de toenmalige kolonie: de pelshandel en de meelexport.

Boven de hoofden van Dexter en Sinister slaat een Amerikaanse adelaar zijn vleugels uit. Die werd pas in 1784 aan het wapen toegevoegd, na de Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog; voor die tijd prijkte hier de Engelse kroon. De precieze betekenis van het jaartal onderin, 1625, is omstreden. De eerste Hollandse kolonisten kwamen hier in 1624 aan en de officiële stichting van de stad Nieuw-Amsterdam vond pas in 1653 plaats. Waarom 1625 is gekozen, is niet duidelijk.

Het stadswapen van New York

6 Het hart van Manhattan – Times Square

Kaart: ► D 4-5; Oriëntatiekaartje: blz. 48

Vervoer: Metro: A, C, E, N, Q, S, 2, 3, 7 tot Times Square

Als Manhattan al een centrum heeft, dan is het op Times Square, het wereldberoemde snijpunt van Broadway en 7th Avenue bij 42nd Street. De permanent fonkelende neonreclames die het plein ook 's nachts verlichten, de toeterende taxi's, de straatverkopers, het gedrang op de trottoirs, het goed geklede theaterpubliek: het straatbeeld op het plein is een van de klassieke New York-ervaringen.

Times Square, genoemd naar de grote New Yorkse krant waarvan het hoofdkantoor hier tot voor kort nog stond, heeft in de afgelopen vijftien jaar een metamorfose ondergaan. Het hart van de wereldberoemde New Yorkse theaterwijk werd na de jaren zeventig steeds armoediger. Prostitutie, drugs-handel en pornografie beheersten het straatbeeld, tot de stad in de jaren negentig in een gezamenlijke actie met

het bedrijfsleven haar beroemdste plein begon schoon te vegen.

Tegenwoordig is het plein omzoomd met moderne wolkenkrabbers. De buurt is veilig en gezinsvriendelijk geworden en wordt hoofdzakelijk bevolkt door toeristen en kantoorpersoneel. De dealers en prostituees zijn verdwenen. Rond het plein hebben zich allerlei grote 'funwinkels' gevestigd, zoals het chocoladeparadijs van de beroemde fabrikant Hershey's ¹ en speelgoedwinkel Toys R Us ².

Een aanslag op de zintuigen

De grootste attractie van Times Square zijn echter niet de winkels, maar de straattaferelen. De combinatie van de talloze mensen en voertuigen die zich over het plein wurmen, de zee van lichtjes en de bedrijvigheid van de straatverkopers en -artiesten op de trottoirs is een overweldigende aanslag op de zintuigen.

The Museum of Modern Art

10 Kunstmetropool New York – MoMA en de Museum Mile

Kaart: ► E-G 1-4; Oriëntatiekaartje: blz. 60

Vervoer: Metro: 1 tot 50th Street

Zeker sinds de heropening in 2005 is het Museum of Modern Art een van de hoofdattracties van New York. En dat is volkomen begrijpelijk: MoMA heeft naast het Tate Modern in Londen de grootste verzameling moderne kunst ter wereld. Bovendien zijn de altijd zeer hoogwaardige wisseltentoonstellingen toonaangevend in de internationale kunstscene. De hele wereld houdt MoMA nauwlettend in de gaten.

Helaas heeft de populariteit van MoMA ook een schaduwzijde: het is er altijd erg druk. Zelfs de ingebruikname van het lichte en grote gebouw van de Japanse architect Yoshio Taniguchi in 53rd Street heeft het permanente gedrang in de over zes verdiepingen verdeelde zalen niet verminderd. Sterker nog: MoMA is populairder dan ooit.

Een overweldigende collectie

De basis van MoMA is de permanente verzameling moderne schilderkunst en beeldhouwwerk, waarmee het museum zijn wereldfaam heeft gevestigd. De collectie is verdeeld over de vierde en vijfde verdieping; wie er met de voortreffelijke audioguide langs loopt, krijgt een heel goed overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en stromingen in de moderne kunst, van het Franse impressionisme tot de popart van de jaren zeventig van de vorige eeuw. Tot de hoogtepunten behoren *De bader* van Cezanne, *Waterlelies* van Monet, *Desmoiselles d'Avignon* van Picasso en *Marilyn Monroe* van Andy Warhol. Deze werken zijn slechts een kleine greep uit de overweldigende rijkdom aan klassiekers uit de moderne tijd die MoMA in zijn bezit heeft. De vaste collectie wordt gecompleteerd door de afdeling hedendaagse kunst op de tweede etage, die sinds de renovatie nog

za. 17.30-1, zo. 17.30-24, wo.-vr. 12-15, za./zo. 11-15 uur, vanaf \$ 19. Retro is in, ook in New York. Keith McNally's Minetta Tavern geldt als 'revival', omdat het oorspronkelijke restaurant al in de jaren dertig van de vorige eeuw een succes was. Toen was het een pub, nu is het een chic restaurant voor een trendy publiek. Het salooninterieur met de lange toog, het tinnen plafond en de zwart-witte vloertegels bleef behouden, toegevoegd werden tafelkleden en zilveren bestek. Tip: de *black label burger*.

Gelukkige perzik – Momofuku Ssäm Bar: ■ D 8, 207 Second Ave./13th St., tel. 1 212 254 35 00, www.momofuku.com, metro: L tot Third Ave., dag. 11.30-15.30, zo.-do. 17-24, vr.-za. 17-1 uur, vanaf \$ 10. Momofuku – Japans voor 'gelukkige perzik' – is voor New Yorkers synoniem met grandioze keuken. Chefkok David Chang is zeer succesvol met zijn voedzame Aziatische gerechten en heeft inmiddels vier restaurants en een bakkerij. Wie Aziatische groenten-

gerechten had verwacht, komt van een koude kermis thuis: 'We verkopen geen vegetarische gerechten', waarschuwt de menukaart. De vleesgerechten zijn des te intenser van smaak.

Thais met stijl – SEA: ■ G 10, 114 North 6th St./Berry St., tel. 1 718 384 88 50, www.seathainy.com, metro: L tot Bedford Ave., zo.-do. 11.30-23.30, vr./za. 11.30-1.30 uur, \$ 9. Een enorme boedha, een waterbassin, witte designschommels en discomuziek: SEA lijkt in eerste instantie een nachtclub. De verrassing komt met de menukaart: lage prijzen. U zult niet worden teleurgesteld. De porties zijn behoorlijk en bijzonder smaakvol.

Typisch New York

Idyllisch – Central Park Boathouse: ■ F2, Central Park/East 72nd St., via de East Drive naar rechts, tel. 1 212 517 22 33, www.thecentralparkboathouse.com, metro: 6 tot 68th St./Hunter Col-

Overall in New York kan de plotselinge trek worden gestild met een snelle hotdog

